Rosa Roig Soler, mestra

written by María Sol Antolín | 26 d'April de 2026

> ***«Nunca te has de manifestar impotente, jamás, aunque cada clase constituya una lección de humildad, porque la ciencia no tiene límites y las inteligencias de los alumnos son laboratorios que debes movilizar.»***

Amb estes paraules conclou Rosa Roig, en una de les últimes cartes que escriu poc abans de morir.

Rosa Roig va nàixer en 1890, a Marçà (Tarragona). Va estudiar Magisteri a l'Escola d'Estudis Superiors del Magisteri de Madrid, on va rebre una excel·lent formació com a professora d'Escola Normal. En 1913, una beca d'ampliació d'estudis li va permetre recórrer l'Europa pedagògicament més moderna. Al seu retorn, es va incorporar a la seua plaça a l'Escola Normal femenina de Balears, en la qual treballaria fins a 1936. A més, va ser membre fundadora de l'Ateneu i de la Junta Protectora de la Infància, i prestigiosa columnista dels principals periòdics de l'illa. Com a pedagoga i com a dona trenca motles en la societat d'aquell moment.

Va deixar testimoniatge del seu pensament pedagògic i de la seua pràctica docent en diversos documents inèdits. Així sabem que usava nombrosos recursos didàctics a l'aula: mapes, imatges, textos, pel·lícules, etc. Una metodologia d'ensenyança activa, excursions complementàries, itineraris

guiats i fins i tot viatges pedagògics convertixen la seua pràctica docent en un model per al magisteri balear. Va col·laborar en nombroses activitats pedagògiques, cíviques i culturals organitzades a Mallorca.

Gran lectora, va arribar a adquirir una extraordinària autoformació, la qual cosa li va permetre pronunciar conferències que en el seu moment van ser molt comentades i admirades. Va dissertar amb detall i profunditat sobre qüestions ètiques, filosòfiques i poètiques en els espais més diversos i davant els públics més variats: en l'Ateneu, en associacions femenines, en clubs d'oci… Els seus freqüents i nombrosos articles publicats en la premsa local li van valdre la fama de persona polèmica i contestatària. Setmanalment, durant els anys que va viure a Mallorca, va col·laborar, entre altres, amb el periòdic L'Almudaina. En ell s'arrepleguen articles de Rosa Roig sobre temàtiques molt diverses, com ara **infància, educació de la dona, literatura, història i pacifisme**. Entre ells, va fer una dura crítica a pràctiques que ella considerava aberrants, com la d'ensenyar als xiquets himnes militars, comprar-los joguets bèl·lics o permetre que els òrfens acompanyaren les cerimònies fúnebres de les famílies acomodades per unes miserables monedes. Per a ella, la infància constituïx una etapa essencial per al desenrotllament de l'ésser humà.

Tampoc van ser ben acollides les seues opinions sobre la condició femenina. Fins i tot sense adoptar una postura de compromís radical, les seues paraules desprenen una gran força reivindicativa:

> ***«Sí, la mujer de nuestros días se atreve a pensar que no puede ni debe continuar siendo flor de estufa o instrumento de placer, pues las morbosas herencias paganas y las poéticas leyendas medievales han exaltado el tipo de mujer que languidecía tras los macizos muros***

> ***castellanos, constituyen todavía un enojoso y doloroso bagaje que impide a la mujer incorporarse a los valores sociales.»***

Mallorca va caure en mans de l'exèrcit de Franco en 1936, i ràpidament es van iniciar els processos de depuració administrativa dels professionals de l'ensenyança pública. Es va expedientar a Rosa Roig i ràpidament es va resoldre separar-la definitivament de l'ensenyança.

Poc abans de la seua mort reconeix:

> ***«Entregada por completo a la tarea de comunicar conocimientos, ya simplemente exponiéndolos o dialogando con los chicos y chicas, me he sentido dueña de mí misma y creo sinceramente que mi labor ha sido eficaz.»***

Imatge generada amb IA en ChatGPT

Este article va ser publicat per primera vegada en Diario Feminista el 12 d'abril de 2025